

Til  
Statsminister Erna Solberg  
Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

## **Innspill til regjeringens tiltak for å sikre tempoet i det grønne skiftet**

### **Avfall og ressurser i en sirkulær økonomi**

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs er arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for landets kommunale avfallsvirksomheter. Vi viser til statsministerens uttalelser til NTB, der det uttrykkes bekymring for næringslivets muligheter til å holde trykket på grønn omstilling oppe gjennom koronakrisen.

Vi gir med dette innspill som både hjelper oss gjennom en krisetid, og samtidig tar oss over i en sirkulær fremtid.

I innspillet viser vi hvordan vår bransje kan bidra til betydelige utslippskutt i klimagasser, til ombruk, økt materialgjenvinning og ikke minst til utvikling av nye arbeidsplasser i Norge. Vi viser også til flaskehalser som hindrer utvikling av en sirkulær økonomi.

### **På hvilke områder kan vi gjøre en forskjell?**

De neste avsnittene viser noen av mulighetene og kravene som den kommunale avfallsbransjen forholder seg til. Deretter følger seks forslag til hvordan regjeringen kan innrette tiltak som gjør det mulig for bransjen å nå felles mål.

For nærmere utdyping av innholdet i dette brevet, henviser vi til [vårt tidligere innspill til Klima- og miljødepartementet for regjeringens arbeid med strategi for sirkulær økonomi](#).

### **Investeringer for å nå høye mål**

Målene er i stor grad satt, og kommunal avfallsbransje skal *samle inn, sortere og gjenvinne mye mer plast, mat og tekstiler*. Dette bidrar både til utslippskutt og til oppnåelse av Norges gjenvinningsmål. Energien i *biologisk avfall skal utnyttes* og må ses i sammenheng med transportsektoren, slik at biogassen kan bidra til klimakutt. Dette krever store investeringer i infrastruktur og teknologi. Slike prosjekter og investeringer bidrar samtidig til sysselsetting og verdiskaping i hele landet.

Haakon VIIIs gate 9, 0161 Oslo  
E-post: [post@samfunnsbedriftene.no](mailto:post@samfunnsbedriftene.no)  
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo

Telefon: 24 13 27 00  
Organisasjonsnummer: 912868222

## **Samle avfallsstrømmene som gir industrien råvarer**

*Økt utsortering og materialgjenvinning* krever en videreutvikling av dagens *produsentansvarsordninger*. I dag står flere av disse ordningene i veien for effektiv utnyttelse av ressursene. I motsetning til EU, splitter *forurensningsloven (2004)* i Norge ansvaret for husholdningsavfall og lignende næringsavfall. Det er ineffektivt at samme type avfall er splittet i ulike avfallsstrømmer og at innbyggere opplever ulike sorteringsløsninger i hjemmet, på skolen og på arbeidsplassen. Løsningene forvirrer innbyggerne, øker kostnadene, og undergraver muligheten til å nå materialgjenvinningsmålene.

Tiltakene over er viktige for å klare overgangen til en sirkulær økonomi, og for å bygge opp et marked for sekundære råvarer til industri og næringsliv. De gjør at man også får høstet gevinstene fra *store investeringer i ny infrastruktur og teknologi*, som er nødvendige om vi skal ta nye steg i materialgjenvinningen fra dagens rundt 25 prosent (med nye målemetoder), og opp til 65 prosent om allerede 15 år (2035).

## **CO2-avgift på forbrenning av avfall**

Noe avfall skal ut av kretsløpet og bør forbrennes. Vi må ta vare på karbonet også i disse materialene. Derfor trengs det flere tiltak for *CO2-rensing på anleggene for energigjenvinning*. Skatteetatens siste høringsforslag om CO2-avgift på avfallsforbrenning er viktig å vurdere sammen med Regjeringens tiltakspakke for grønn omstilling. Midlene fra avgiften kan gå inn i fond rettet mot kommunal avfallsbransje.

Fondet kan utløse viktige bidrag til materialgjenvinningsmål og en sirkulær framtid. En ren avgift, vil derimot gi kommunale avfallsaktører mindre økonomisk spillerom for å bidra til en grønn omstilling. Innbyggerne vil sannsynligvis måtte ta regningen gjennom avfallsgebyret. Det vil være utfordrende gitt den økonomiske situasjonen Korona-krisen forårsaker for innbyggere og kommuner.

## **Utslipp av metangass**

Utslipp av *metangass fra deponier* er annen ressurs det er mulig å utnytte i større grad, selv om anlegg og deponier rundt om i landet melder om stadig lavere utslipp.

## Seks tiltak og virkemidler

Utfordringene som er nevnt ovenfor, munner ut i flere konkrete tiltak og behov for virkemidler:

*1. Norge må revidere statsstøtteregelverket:* Økt utsortering og materialgjenvinning krever at offentlige avfallsselskaper får adgang til statlige finansieringsordninger for bygging av sorteringsanlegg og teknologiutvikling. Det har de ikke i dag, blant annet på grunn av statsstøtteregelverket. EU vil nå også revidere statsstøtteregelverket i lys av Green Deal og handlingsplan for sirkulær økonomi. Norge må gjøre det samme.

*2. Gjøre produsentansvaret til et fremtidsrettet verktøy:* Det må nedsettes et utvalg for omfattende gjennomgang av produsentansvarsordninger og miljøavtaler. En videreutvikling av dagens ordninger må til for å styrke produsentenes ansvar for å velge klimasmarte løsninger for ombruk, emballasjeoptimering og design for gjenvinning.

*3. Harmonisere avfallsdefinisjoner:* Avfallsdefinisjonene i Norge og EU er ikke harmonisert. EUs *municipal waste* defineres i Norge som *husholdningsavfall* og *husholdningslignende avfall*. En harmonisering av definisjonene vil gi en mer effektiv håndtering av avfall – hvor mengder spiller en viktig rolle.

*4. Lik mulighet for støtte til CO<sub>2</sub>-tiltak:* Implementering av CCS-løsninger eller andre metoder for effektiv CO<sub>2</sub>-fangst (slik som bruk av CO<sub>2</sub>) fra alle landets forbrenningsanlegg, krever økte investeringer. Dersom det bare gis tilskudd til enkelte, vil det gi kraftige utslag i konkurranseforholdet mellom de ulike anleggene.

*5. Opprette et CO<sub>2</sub>-fond for kommunale avfallsaktører, underlagt Enova:*

Midlene fra en framtidig CO<sub>2</sub>-avgift på avfallsforbrenning burde organiseres i statlig regi. Midlene bør settes i et CO<sub>2</sub>-fond for kommunale avfallsaktører – øremerket for store investeringer som bidrar til å redusere aktørenes CO<sub>2</sub>-utslipp, for eksempel bygging av sorteringsanlegg og biogassanlegg, eller teknologiutvikling. Fondets midler kan administreres av Enova og kan bidra til å styrke Enova som et omstillingsfond.

6. *Kartlegge potensialet i deponigass:* Økt uttak av metangasser fra avfallsdeponier krever kartlegging av potensialet gassen har som energikilde. Klimasatsmidler, eller en ny støtteordning fra ENOVA for å utnytte metangass som energi, kan være aktuelle virkemidler for økt uttak.

Vi bidrar gjerne i diskusjoner videre om løsninger, og ser at våre medlemmer ofte er blant de som pekes på når klima, miljø og sirkulær økonomi diskuteres med tanke på løsninger for å møte Norges ambisjoner og forpliktelser. Gjeldende rammebetingelser bidrar imidlertid til at faktisk gjennomføring blir lite sannsynlig, eller mer krevende enn nødvendig.

Med vennlig hilsen

*Svein Kamfjord (sign.)*

Direktør Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs